

7787 J₂

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53.....1921 r.
dn. 7. VII.

Oddział II informacyjny.

Nr. II

26841

B. W. 46

Tytko
Wulbreku
o S. W. 46
W. S.

Do

(według rozdzielnika)

Przesyła się przy niniejszym do wiadomości zestawienie prasowe z pism bolszewickich za czas od dn. 1. VI do dn. 12. VI. 1921 r.

za zgodność:

w. z. Szefa Biura Wywiadowczego

S. Schaezel

(-) Schaezel

Otrzymuje:

major Szt. Gen.

1. BW. 4
2. Ewidencja 5
3. Adjutantura Generalna
4. Oddział II Sztabu M. S. Wojsk
5. M. S. Z. - na ręce of. łączn.
6. Oddział III^a Sekcja Planów rtm. Matuszewicz

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. dz. 7787 J₂
Wpłynęło dn. 10. VII 1921 roku
Wyszło dn. - 1921 roku
Załączników.....

Zakł. Graf. Nacz. Dow. № 2438. 1000. 28. IV. 21

486

ZESTAWIENIE

PRASOWE Z PISM BOLSZEWICKICH

za czas od dn.1.VI.do dn.12.VI.1921 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

487

778750

STOSUNEK DO POLSKI

Tow. Joffe o Polsce i Litwie.

*****

Tow. Joffe w rozmowie z agentem "Dana" (Ewieszda" z 10
czarwca) wypowiedział się co do Polski w sposób następujący:

"Warunki pokojowe nie były poddyktowane ani przez
jedną ani przez drugą stronę - zostały opracowane wspólnie na zasa-
dzie samookreślenia narodów. Polaka dążyła do utworzenia państwa - bu-
for w postaci Białorusi i Ukrainy, jednakże Rosja sow. w żadnym razie
nie może dopuścić do utworzenia nowej organizacji burkuszyskiej.

Państwa składające się z różnych narodowości powin-
ny przyznać prawa mniejszościom narodowym. Dlatego też stanęliśmy w ob-
ronie żydów w Polsce. Co do Litwy stoiśmy na punkcie widzenia zawartej
z nią umowy pokojowej. Stosunek Rosji do kwestji wileńskiej jest zna-
nym. Rosja wychodzi z założenia, że rozstrzygnięcia sporów terytorjal-
nych jest rzeczą stron zainteresowanych, lecz rząd nasz na mocy umowy
Monkiewskiej przyznał Litwie Wilno. Nie mieszamy się zbrojnie do roz-
strzygnięcia tej kwestji, lecz neutralność nasza nie sięga tak daleko-
by obojętnym nam było kto właściwie w tem lub tamtem miejscu będzie
naszym sąsiadem.

To samo można powiedzieć i o sprawie Górnego Śląska
Górny Śląsk jest jeszcze dalej od Rosji niż Wilno i kwestja ta może
o tyle tylko interesować naszą opinię publiczną o ile grozi nową woj-
ną europejską.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

488

Dekret o ulgach dla gospodarstw nasiennych

Rada komisarzy ludowych chcąc zachęcić właścicieli do ulepszenia kultury ziemi wydała rozkaz dekret podpisany przez Lenina, Potjewa i Gorbunowa dotyczący ulg, które będą przyzakiwały gospodarstwom rolnym produkującym wszelkiego rodzaju nasiona zbożowe. ("Izwestija z dn. 8 czerwca 1921 r.).

Zgodnie z wydanym dekretem pola użyte pod gospodarstwo nasienne nie podlegają opodatkowaniu (punkt 2). Nasiona zbożowe mogą być dawane a cenie podatku przypadającego na resztę ziemi nie użytej pod gospodarkę nasienną (p. 4) przyrzeczeniem składania nasion do organów rolnych zostaje unormowane przez instytucje żywnościowe w stosunku do podatku naturalnego mniej więcej w sposób następujący: np. dostarczony pud nasion konieczyń oczyszczony i odpowiadający wymaganym warunkom odpowiada 7½ pudom zboża lub pszenicy, 15 pudom siana, 12 pud. wyki, 3 p. lub 6 siana.

Otrzymane tą drogą nasiona będą stanowiły własność (p. 6) Lud. Kom. Rolnictwa, używaną w celu wprowadzenia i przyśpieszenia wielkopółki.

Dekret dotyczący transportu morskiego

Rada kom. lud. wydała dekret podpisany przez Lenina, Potjewa, Gorbunowa w sprawie transportu morskiego ("Izwestija" z dn. 11 czerwca).
Na podstawie dekretu przewozem ładunku pasażerów oraz bagażu zajmować się będzie lud. kom. komunikacji, kompetencją którego leży flota handlowa R. S. F. S. R. (punkt 1). Te same operacje na statkach prywatnych podlegają również przepisom ustanowionym przez Lud. Kom. Kom (p. 2)

tecznienia zadania b. roku i zebranie drogą podatku w naturze i handlu zamiennego nie mniej niż 400.000.000 pud. zboża, jako podstawy do odbudowy przemysłu i uskutecznienia elektrofikacji przemysłu.

9. Przyjąć w zasadzie projekt rozkazu S.H.Z. (S.T.O.) i polecić Naj. Cen. Kom. Wyk. zmienić go na prawo obowiązujące.

Przyjąć za bezwarunkowe zadanie partji najściślejszego wykonania tego rozkazu i szczególnie wysuwania do pracy i wciągnięcia do niej bezpartyjnych.

10. Ustanowić prawo odpowiedzialności instytutu centralnych za tanowanie inicjatywy lokalnej i niedostateczne popieranie takiej.

Polecić frakcji W. Centr. R. Wyk. opracowanie ośnośnego prawa.

11. Konferencja poleca Kom. Centr. i wszystkim organizacjom partji wzmocnioną agitację i propagandę jak również przerzucanie sił partyjnych w celu spopularyzowania ośnośnych zarządzeń.

12. Postawić jako najważniejsze zadanie partji uważne i wszechstronne uświadamianie mas (prasa, konferencje, zjazdy zawodowe i t. d.) w sprawie ważności praktycznego doświadczenia centrów i rozgałęzień w dziedzinie budowy gospodarczej.

Ruch zagranicznych statków handlowych na wodach R.S.F.S.R. oraz statków sprzymierzonych republik, przybijanie do portów rosyjskich ruch pasażerski i t.d. będą uregulowane wspólnie przez Lud. Kom. Kom. i Lud. Kom. Handlu Zewnętrznego (14).

Lud. Kom. Kom. przysługuje prawo oddawania okrętów transportowych do rozporządzenia instytucji sowieckich jak również kooperatyw na czas ściśle określony. Statki prywatne rosyjskie oraz cudzoziemskie mogą być użyte w tym celu tylko za specjalnym pozwoleniem Rady Kom. Lud. na podstawie specjalnych uprzednio zawartych umów (17).

Poza podróżami służbowymi korzystanie z transportu będzie płatne stosownie do ustalonej normy przy czym państwo odpowiada za zagubiony bagaż i za stracony ładunek.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

REZOLUCJA RADY PRACY I OBRONY CO DO PROGRAMU
=====

ODBUDOWY PAŃSTWOWEJ na rok.1921
=====

"Izwiestja" z dn.1 czerwca podają ogłoszone 13 maja przez Radę Obrony i Pracy rezolucje dotyczące środków komunikacji. Rezolucje te podpisane przez prezydującego Rady Obrony i Pr. Lenina oraz sekretarza L. Fotijewa brzmią jak następuje:

Część I. Środki komunikacji.

1. Program odbudowy państwowej dróg komunikacji na rok 1921 ustanowić zgodnie z rezolucją obecną w sposób by wszystkie prace odnoszące się do tej branży podzielone zostały na dwie kategorie: prace nadprogramowe i prace zwykłe. Do pierwszej kategorii zaliczone zostanie 60% wszystkich prac, do drugiej 40%. Pierwsza kategoria powinna być całkowicie zaopatrzoną w siłę roboczą, materiał i zaprowiantowanie (z zaliczeniem istniejących już zapasów). Druga kategoria zaopatrzoną zostaje po całkowitem zaspokojeniu potrzeb pierwszych.

O przynależności pracy do danej kategorii o ile nie zostały one omówione przez rezolucję niniejsze, decydować będzie centralna komisja ogólnopaństwowego planu odbudowy. (C.K.O.P.O.).

A. Drogi żelazne.

2. Organizować w 1921 r. prace mające na celu zakładanie i ukończenie zakładania magistrali oraz rozgałęzień szerokotorowej kolei zgodnie z dołączonym planem, ogólna ilość wiorst 4.262, w tem na przestrzeni 2113 wiorst szyny zostały już ułożone - pozostaje ułożyć na przestrzeni 2149 wiorst (w tej liczbie 1000 wiorst transport drzewny, 136 w. - węgiel, 171 nafty, 359 w. aprowizacji 497 w. - przemysł). Liczby te wyrażają długość ogólną danej linii kolejowej z nieukończonym torom włączenie. Co się tyczy kolei wąskotorowych dozwolone jest budować je zgodnie z aneksem Nr. 2, długość ogólna toru wynosić ma 863 wiorsty, z tych 523 w.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

zostały jeszcze ułożone.

3. Oprócz linii kolejowych i rozgałęzień likwidowanych na mocy dekretu R.K.L. opublikowanego w "Izwiestjach" N.C.R.W. 27 października 1920 r. niezwłocznie zlikwidowane zostają linje i rozgałęzienia, wyliczone w aneksie do obecnego paragrafu z oddaniem wszystkich materiałów oraz sił technicznych do rozporządzenia Główn. Kom. Odbudowy Państw w celu szybszego ukończenia robót oznaczonych w programie odbudowy państwowej przy czym szyny kolejowe linii zlikwidowanych rozdzielane będą przez oddelną komisję według zapotrzebowań.

4. Głównemu urzędowi opałowemu z chwilą opublikowania rezolucji obecnych przysługuje prawo wstrzymania lub zaprzestania budowy tej lub innej linii kolejowej zgodnie z ilością wiorst toru opałowego (aneks 2) i zażądanie od Główn. Urz. Od. Państw. założenia przewidzianego przez paragraf toru opałowego, długości toru odpowiadającej linjom zlikwidowanym.

5. W celu odremontowania dróg komunikacji Lud. Kom. Dróg komunik. wyznacza jeszcze 200 wiorst szyn kolejowych do ilości niezrealizowanej w roku 1920. Dla wznowienia prac kom. wojny materiał posiadany będzie kompletowanym stopniowo do 200 wiorst (z posiadany już włącznie).

W celu zapewnienia zapasu linjom przemysłowym przeznaczają się jeszcze szyny kolejowych na przestrzeń 50 wiorst, na ogólna potrzeby republiki 100 wiorst, na specjalne potrzeby kom. wojny 70 wiorst. Zakupy i obetalunki szyn kolejowych od 1 maja 1921 r. nie będą więcej uskuteczniene zagranicą.

6. Szyny kolejowe potrzebne do uskutecznienia ustanowionego programu zostaną zdjęte ze znajdujących się już w rozporządzeniu Lud. Kom. dróg kom. odcinków szerokotorowych na przestrzeni 1187 wiorst (zgodnie z dołączoną listą).

W programie znajduje się również przeniesienie Ekibastuskiej linii kolejowej na przestrzeń Ekibastus-Pawłodar, most przez rz. Irtysz pod Pawłodarem, most przez rz. Wołgę pod Wołogą, żuk na linii Semireczyńskiej, przerobienie na szerokotorową północnej części linii ~~Wardarska~~ ~~Wardarska~~.

Władimir-Razań na przestrzeni 116 wiorst.

6. Nie wstrzymując robót w celu ukończenia zakładania linii Aułne-Ata-Pisznek polecić Kom. Plan. Państw. zorganizowane na miejscu komisji specjalnej w celu zbadania sprawy linii kol. Aułne-Ata-Pisznek z podaniem po upływie 3 miesięcy raportu do Rad. Handl. Zem. Do komisji tej powinien wejść również przedstawiciel Główn. Urz. Tkackiego Turkiestanu, centralno-ekonomicznego organu republiki Turkiestańskiej oraz kom. wojny.

Prawa dotyczące optacji poddaństwa polskiego.

Ludowy Kom. Spraw Zagranicznych opublikował w "Izwiestjach" z 21 czerwca przepisy dotyczące optacji poddaństwa, podpisane przez zastępcę Lud. Kom. Spraw Wewn. Władimirskiego oraz zastępcę Lud. Kom. Spraw Zagran. Karachan ~~przepisy dotyczące optacji poddaństwa polskiego~~. Omawiają one formę podań, cyrkularz do wypełnienia oraz rozporządzenie do gub. wydziałów optacji, które w terminie 3-dniowym obowiązane są złożone deklaracje odsyłać do przedstawiciela Polski. Równoległe z deklaracją do polski obowiązującym jest złożenie deklaracji do miejscowego wydziału Lud. Kom. Spraw Zagranicznych.

REORGANIZACJA TRYBUNAŁU
=====

Na ostatnim posiedzeniu N.C.Kom.W.wysłuchanym został raport tow. Krylenki (Petrogradska Prawda 4 czerwca) o reorganizacji trybunału. Referent wskazuje, że raport jego ma na celu utworzenie jednego systemu sądów wyjątkowych wzmacniających normę w dziedzinie represji walki ekonomicznej i politycznej.

Aż do chwili ostatniej każda instytucja zdradzała tendencje do tworzenia własnych przepisów karnych. Nowowydane prawo W.C.K.W. Kładzie w tym kierunku ostateczną tamę i regulując normę represji dąży do tego, by pod sądny wiedział o co jest obwinionym oraz, że istnieje granica, której w żadnych warunkach nikt przekroczyć

nie może. Wszystkie trybunały kolejowe i inne zostają zjednoczone w jeden centralny organ. Filje zachowują znaczenie o tyle, o ile przedstawiają kandydatów do komisji kolegijum Cz.K. jedyne najwyższego trybunału. Żadna filja kolegijum nie może zmienić wyroku centralnego Cz.K. na podstawie własnego poglądu.

USTROJ FABRYCZNY

Ucielenie ograniczeń pieniężnych

Ludowy Kom. Finansów opracował projekt (Zwieszcza z dn. 7 czerwca) dotyczący zacielenia ograniczeń pieniężnych w stosunku do osób prywatnych. Wszelkie sumy wnoszone do instytucji Lud. Kom. finan. oraz kasy kooperatyw mogą być zgodnie z projektem konfiskowane lub likwidowane tylko na mocy wyroku sądowego a pozostałe powinny być wydawane na każde żądanie właściciela.

Rojak

Rozkaz wstrzymania samorzutnych wyjazdów uciekinierów.

Rada pracy i obrony wydała rozkaz (Zwieszcza z 7 czerwca) na mocy którego wzbronionym jest ruch uciekinierów w kierunku Moskwy oraz granie zachodnich, motywując go tym, że nieorganizowany ruch niesie koleje i szerszy epidemja.

Winni wydania pozwoleń na nieprawny przejazd będą podlegali do najsurowszej odpowiedzialności.

ROZKAZY KOMISJI DO WALKI Z DEZERCIĄ

Wskutek wzrastającego braku pracowników i robotników Komisja do walki z dezercją pracy wydała dwa rozkazy (Zwieszcza 5 maja) podpisane przez prezydijacego Komisji Baka i kierownika kog. lud. do spraw wewnętrznych Bekkera. Zgodnie z tymi rozkazami w ciągu 5 dni zarejestrowano według nowych kart ewidencyjnych pracowników i robotników wszystkich instytucji i fabryk, wstrzymano wydawanie pozwoleń na wyjazd, poza potrzebami służbowymi. Wszelkie fikcyjne pozwoleń będą karani narówni z dezertkami pracy - odsyłani będą aż do wyjaśnienia sprawy do obozów koncentracyjnych z karą do 6 miesięcy. Chorzy mogą wyjechać na kuracje tylko za pozwoleniem Wydziału zdrowia publ.

zacyjnego Lud. Kom. aprow. polecił gub. kom. aprow. w guberniach, gdzie nie dostawiono według ustanowionej normy wełny, masła i jaj stosowanie kar administracyjnych zgodnie z rozporządzeniem Rady Kom. Lud. (Prawda 9 czerwca).

Komisarze obowiązani są roztoczyć kontrolę nad sprzedażą tych produktów, pozwalając na sprzedaż tym tylko, którzy posiadają przy sobie dowody opłacenia podatku aprowizacyjnego. W razie przeciwnym winni podlegają aresztowaniu i opłacie kary.

W razie nieopłacenia podatku przez całe wsie i gminy wszelkimi sprzedażami wełny, masła i jaj pochodzącymi z tych wiosek jest surowo wzbroniona. W razie niestosowania się do rozkazu winni podlegają karom administracyjnym.

Rozdawanie ziemi.

Z uczestnictwem Wołyńskiego Kom. gub. w gminie Zemblińskiej odbyło się rozdanie ziemi tworzącej majątek Budenicze (Zwizda z 11 czerwca). Ziemia rozdzielona początkowo na 2 działki: Budeniczowski i Barosłański, następnie zaś pomiędzy wsie, które dalszy podział wzięły na siebie. Ziemię dawano przedewszystkiem właścicielom bezrolnym następnie zaś małorolnym.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ZYCIE PARTYJNE

3 Międzynarodowy Kongres komunistek

Sekcja kobieca Cen.Kom.Rew.Par.Komun.zwołała 3 międzynarodowy kongres komunistek (Izwiestja 8 czerwca), na którym został przyjęty szereg rezolucji o charakterze ogólnym. Głównym zadaniem kongresu nie było rozstrzygnięcie kwestji agitacji i propagandy, lecz sprawa jaknajściślejzego zjednoczenia robotników oraz robotnic do pracy nad zwyciężeniem ekonomicznego kryzysu doby obecnej.

Czerwona Międzynarodówka Związków Zawodowych.

Istniejąca od pewnego czasu amsterdamska federacja związków zawodowych jest uważaną przez prasę bolszewicką za centralny organ koalicji, mający na celu wywieranie wpływu ekonomicznego na masy robotnicze i jako taka budzi poważne zaniepokojenie w kołach komunistów rosyjskich. Na posiedzeniu Wszechrosyjskiej Konferencji Partji Komunistycznej tow. Radek nazywa ją "żółtą międzynarodówką związków Zawodowych" (Izwiestja z dn 2 czerwca) i twierdzi, że obecnie najważniejszym zadaniem rosyjskiej partji komunistycznej jest zdławienie amsterdamskiej federacji związków zawodowych, gdyż równać się to będzie wytrąceniu ostatniej broni z rąk burżuazji. W celu przeciwdziałania żółtej międzynarodówce utworzoną zostaje międzynarodówka czerwona związków zawodowych. Związek ten będzie miał za zadanie przede wszystkim walkę ekonomiczną z burżuazją.

Publicysta bolszewicki Dymitrow znajduje również (Izwiestja z 1 czerwca), że amsterdamska federacja popierana przez Ligę Narodów jest krańcowym przeciwieństwem ~~na~~ międzynarodowych związków zawodowych. Nawołuje on ~~do~~ do najszybszego zorganizowania czerwonej międzynarodówki związków zawodowych. Zadaniem jej będzie usunięcie związków zawodowych z pod wpływów federacji amsterdamskiej t.j. z pod wpływów burżuazji i jednoczenie ich w skali wszechświatowej w imię walki o dyktaturę proletariatu.

Jasnym jest, że nie może być mowy o niezawisłości i neutralności w stosunku do politycznej organizacji wszechświatowego proletariatu - międzynarodówki komunistycznej, lub też o prowadzeniu w dziedzinie ruchu zawodowego polityki, która w wyniku końcowym okazałaby się sprzeczną z międzynarodówką komunistyczną.

Czerwona międzynarodówka zawodowa różnić się będzie od

ROSDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ROSDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

międzynarodówki komunistycznej tem, iż stanie się szeroką bezpartyjną organizacją, jednoczącą cały zawodowo-zorganizowany proletarijat rewolucyjny. Lecz bezpartyjność jej polegać będzie na masowym zjednoczeniu organizacji proletariackich, które zasadniczo przyjmują i przyjmować będą do swych szeregów wszystkich robotników z różnych gałęzi wytwórczych, którzy gotowi będą walczyć z kapitalizmem nie będąc ideowemi komunistami.

ŻYCIE PARTYJNE

REZOLUCJA WSZECHEMOBIJSKIEJ KONFERENCJI

ROD. PARTJI KOMUNISTYCZNEJ

(8 czerwca 1981 r.)

1. Zasadnicze zadanie polityczne chwili bieżącej polega na tem, by wszyscy sowieccy robotnicy partyjni zrozumieli i ściśle stosowali się do nowej polityki ekonomicznej. Politykę tę uważa partja za fakt dokonany na czas nieokreślony i wymaga, by wszyscy przyczynili się do sumiennego i starannego wprowadzenia jej w życie.

2. Zasadniczym czynnikiem nowej polityki jest handel ziemny. Należy popierać wszechstronnie przedsiębiorczość i samodzielność.

3. Uważając kooperację za zasadniczy organ handlu ziemnego należy uznać za słuszną politykę zawierania kontraktów przez Kom. aprow. z kooperatywami i oddanie kooperatywom przez Kom. aprow. produktów do handlu ziemnego w celu wykonywania przez nie państwowych obrotów, zawsze pod kontrolą państwa.

Pozostawić kooperatywom szerokie pole do działania. Popierać należy operacje oparte na kredycie.

4. Popieranie małych i średnich (prywatnych i kooperatywnych) przedsiębiorstw, przede wszystkim tych, które nie sądzą surowców, opału, i żywności od państwa.

Rozwolenie oddawania w dzierżawę osobom prywatnym, kooperatywom związkom i t. d. przedsiębiorstw państwowych. Dać prawo zawierania umów podobnych miejscowym organom gospodarczym bez pozwolenia organów wyższych. Zawiadomienie o każdym wypadku podobnym Sow. Han. Zam. (S. T. O.).

5. Zreorganizować program wytwórczy wielkiego przemysłu w kierunku wyrabiania przedmiotów powszechnego użytku i potrzeb włościańskich

6. Rozwijanie systemu premji w naturze. Popierać zainteresowanie się pracą, wynalazczość udoskonalenia, oszczędności opału, siły robotniczej materiałów, budynków maszyn i t. d.

7. Skierować wszystkie siły na zebranie pozostałości w naturze.

8. Zastosowanie wszystkich połączonych wyżej środków w celu usku-

KWESTJA KOŁNA NA BIAŁEJ RUSI

W chwili obecnej na Białorusi zostaje ostatecznie zdecydowaną reforma agrarna (Zwleżda z 9 czerwca).

Dawniej cechą charakterystyczną Białorusi było z jednej strony drobne własności, z drugiej - znaczna ilość dużych majątków obywatelskich.

Zgodnie z rozporządzeniem 2-go Wasechbiałoruskiego Zjazdu sowietów zdecydowano nie mniej niż 75% majątków obywatelskich rozparcelować pomiędzy właścicieli, pozostała zaś została jako gospodarstwa sowietkie.

Obecnie ukończono podział ziemi i według otrzymanych wiadomości, rozdano pomiędzy chłopów 80-82% dawnych majątków obywatelskich.

Na gospodarstwa sowietkie zachowano 25 majątków. W pow. Berysowskim 29 maj. (14330 dziesiyn) - w Wosyrakim, 16 maj. (9387 dzies.), w Igumieńskim, 28 maj. (8234 dz.) w Błuckim, 29 maj. w Mińskim i 45 maj. (46452 dz.) w Mińskim.

STOSUNEK DO WSCHODU

List tow. Lenina do komunistów w Gruzji, Azerbejdżanu, Armenji, Dagestanu i repub. Górskiej -
umieszczony w "Izwiestjach" z dn. 5 czerwca 21 r.

Przesyłając wyrazy serdecznego uznania sowieckim republikom Kaukazu pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że ścisły ich związek wytworzy pokój pomiędzy ludami Kaukazu, pokój nieznanym dotąd światu burżuazyjnemu i niedostępnym przy kapitalistycznym ustroju.

Ważniejszym jednak od pokoju pomiędzy ludami Kaukaskimi jest zachowanie władzy sowieckiej. By to osiągnąć komuniści kaukaski powinni zrozumieć istotną różnicę pomiędzy różnorodnymi warunkami republik własnych a warunkami R.S.F.S.R., by nie kopiować taktyki naszej, lecz zmieniać ją zależnie od warunków miejscowych.

Rosyjska republika sowiecka musiała walczyć z atakującą ją Ententą, blokadą i nie posiadała z nikąd poparcia-republiki kaukaskie były do pewnego stopnia zbrojnie popierane przez Rosję. Jest to zasadnicza różnica.

Rosja Pod względem ekonomicznym była i pozostanie jeszcze w znacznym stopniu odcięta od przodujących państw kapitalistycznych, dopóki nie zorganizuje stosunków odpowiednich oraz handlu zamiennego.

Przykład ten powinien być wystarczającym, by republiki kaukaskie zrozumiały konieczność innej taktyki. Należy wykazać więcej popłaźliwości, ostrożności i ustępstw w stosunku do drobnej burżuazji inteligencji, a szczególnie włościan.

Należy również wykorzystać kapitalistycznych zachód pod względem koncesji i handlu zamiennego. Nafta, węgiel i t.d. są ważnymi czynnikami

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

czynnikami miejscowego bogactwa i zupełnie jest możliwym rozwinąć w szerokim zakresie politykę koncesji i handlu zamiennego przy pewnej ostrożności i umiejętności.

Lecz wykorzystać ^{le} należy gdyż w ten sposób będzie ^{uważa} polepszyć byt robotnika, włościanina i wciągnąć inteligencję do odbudowy gospodarczej.

Powolniejsze, bardziej ostrożne i systematyczne przejście do socjalizmu - oto co jest możliwym i koniecznym dla republik Kaukazu, - t.j. inna droga niż ta którą obrała Rosja Sowiecka. Oto co (należy zrozumieć i umieć zastosować).

Rosja zadała pierwszy cios kapitałowi świata. Daje nam to nader trudne do zwyciężenia warunki. Wy, towarzysze, komuniści Kaukazu nie potrzebujecie zadawać ciosów, lecz wykorzystać tylko nowe międzynarodowe warunki.

W 1921 r. Europa i świat cały nie jest już tem czem był w 17 i 18 r. Waszem zadaniem nie jest kopjowanie naszej taktyki lecz samodzielne orjentowanie się w przyczynach, skutkach i wyprowadzanie odpowiednich wniosków, opierając się nie na suchych słowach, lecz na ~~doświadczeniu~~ ^{doświadczeniu} 17 i 18r.

Należy odrazu oprzeć byt kraju na handlu zamiennym z kapitalistycznymi państwami, niech do nich przejdą tysiące pudów naszych bogactw mineralnych, by tylko polepszyć sytuację włościan, rozpocząć elektrofikację i irygację państwa, gdyż jest to droga do odrodzenia kraju i wzmocnienia władzy sowieckiej.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

JAPONJA I REPUBLIKA DALEKIEGO WSCHODU

Prasa bolszewicka w ostatnich czasach rozstrząsa na swych szpaltach sprawę nowego wybuchu kontr-rewolucji na Dalekim Wschodzie ze współudziałem Japonji. Jednogłośnie wszystkie gazety sowieckie twierdzą, że oddziały Siemionowa wprowadzają w życie plan japończyków co do utworzenia na Dalekim Wschodzie państwa buforowego, które obejmowałoby Koreę, Mandżurję oraz rosyjski Daleki Wschód pod protektoratem Japonji.

W sprawie tej zabierają głos najwybitniejsi publicyści bolszewicy jak Stieklow, Wilenski i t.d.

Wilenski (Sibiriakow) w artykule "Japoński mandat na Mongolję" ("Izwiestja" z dn. 12 czerwca) konstatuje jak zresztą i cała prasa sowiecka, ścisły związek zachodzący pomiędzy wypadkami w Władywostoku oraz epopeją mongolską barona Ungerna.

Przeszło od sześciu miesięcy pisze Wileński, Unger gospodaruje w Mongolji zmusiwszy do wycofania się wojska chińskie zagarnąwszy stolicę Mongolji Urgę. Mimowoli nasuwa się pytanie: W jaki sposób taki Unger mógł z garstką oberwańców opanować Mongolję, gdzie znajdowała się dywizja chińska, i jak mógł tak długo utrzymywać się bezkarnie w Urdze.

Unger jest egzekutorem planów japońskich - oto wytłumaczenie tej tajemniczej historii. Agenci japońscy od dawna pracowali w ~~xxx~~ Mongolji, nie szczędząc złota na pozyskanie sprzedajnych, lam i żywego Buddy. (Chutuchta-wielki ~~x~~ rada Mongolji) Nim w Zabajkalju zostały rozgromione bandy Siemionowa - sztab japoński z pomocą szajek Ungerna gromadził zapasy wojenne na całej linii granicy mongolsko-mandżurskiej

rozatem jeszcze przed ofensywą Ungerna i upadku Urgi japońskie towarzystwo "Ling-I" gromadziło drogą kontrabandy w workach z ryżem karabiny i amunicję w pałacu żywego Buddy. Te same wiadomości podawała prasa chińska. Nic więc dziwnego, że Unger przybywszy do Urgi z mandatem Japonji uważanym był za "przyjaciela i sprzymierzeńca" żywego Buddy. Według informacji "Rekin Dagby Nius" w Urdze znajduje się około 12.000 wojska. W tej liczbie pierwotnie 2.000 żołnierzy Ungerna, do których następnie przyłączyło się tyleż semionowców. Na granicy Sucznań i Gnań - Si operują oddziały składające się z 400-ludzi. Była chwila, że Kałgan był w niebezpieczeństwie. Głównym punktem sprzewizacyjnym pozostają ciągle Chałkar, mający po temu wszystkie warunki. Niemoweli nasuwa się myśl: dlaczego wszechmocny gubernator północnej Mandżurji Czżan-Co-Lin nie reaguje na całą tę historję, mając do rozporządzenia około 200.000 bagnetów najbardziej wyszkolonych i zdolnych do boju żołnierzy. W prasie chińskiej wzmiankowano, że rząd pekiński proponował Czżan-Co-Linowi i Cao-Kunowi (wojenny gubernator Szżyli) wysłanie koniecznej ilości wojska do walki z Ungernem. Rozkaz ten jednak nie został wykonany. Dlaczego? Określono to, że Czżan-Co-Lin i Cao-Kun nie chcieli osłabiać swych sił. Najprawdopodobniej pomiędzy Czżan-Co-Linem i Japonją istnieją stosunki, które nie pozwalają wszechmocnemu władcy Mandżurji operować swobodnie w Mongolji, gdzie dzisiaj Japonja za pomocą Ungerna. I w tam leży przyczyna dotychczasowej bezkarnej gospodarki Ungerna w Urdze.

Lecz jakie widoki posiadają Japonja na Mongolję?

Odpowiedź jest następująca: imperjalizm japoński dąży do hegemonii na terytorjum wschodnio-azjatyckim i zgodnie z tym planem w chwili obecnej koniecznym jest: primo-odgrodzić Chiny od Rosji Sowieckiej za pomocą linii Mandżurja-Mongolja, secundo-utworzenie na tyłach rosyjskiego Dalekiego Wschodu placówki, która by mogła być wieczną groźbą dla republiki Dal. Wschodu ułatwiając nacisk Japonji ze strony obszarów nadmorskich, gdzie japończycy starają się wzmocnić możliwie swą sytuację.

Zasadniczą cechą polityki japońskiej jest działanie i panowanie. Ulubionym systemem-działać za pomocą wojsk najemnych agentów, zachowując w ukryciu własne wojska i rezerwy. To

To samo powtarza się w ~~XXXXXX~~ Mongolji, gdyż zbyt widoczną jest w rękach Ungarna mandat japoński na Mongolję. Mongolskie masy ludowe orientują się już w sytuacji i w rezultacie zorganizowane ludowe-rewolucyjną partję, mającą na celu wyzwolenie Mongolji od Japonji oraz Ungetna, jak również i innych kupiecków imperjalistycznych. Stiektor w artykule "Chaura nadeciągająca z dalekiego Wschodu" (Izwiestja z 7.VI) twierdzi, że współudział Japonji we wschodniej awenturze jest napawno wynikiem porozumienia się z Koalicją. Jak dotąd nam posiadany zbyt niedostateczne dane w tej kwestji i z tego powodu sytuacja cała przedstawia się niewyraźnie. Będąc jednak z tego co wiemy o wypadkach na południowym wybrzeżu, należałoby przypuszczać że i] albo Japonję pozwolono działać bez rozgłosu i pod obym sztandarem - lub też, gdy dane jej do zrozumienia, że lepiej odłożyć na później wystąpienie na Dalekim Wschodzie - zdecydowała się wysłać wysunąć na pierwszy ogień białogwardzi-
stów, semionowców i t. d. ~~X~~ choć postawić państwa zainteresowane przed faktem dokonanym, licząc naturalnie na powodzenie.

Jakie stanowisko zajmie w tych warunkach Rep. Dalekiego Wschodu? Należałoby przypuszczać, że będzie walczyła tą samą bronią.

Japonja faktycznie prowadząc wojnę, rozbrajając wojska Rep. Dalekiego Wschodu, zapatrując i popierając białogwardziatów - uważa za potrzebne ze względu na dyplomację międzynarodową, zachować pozornie "zbrojną neutralność". Rep. Dal. Wschodu powinna więc przede wszystkim zżnąć białogwardziatów - ~~XXXXXXXXXXXX~~ nie wdając się w otwartą walkę z Japonją i odpowiadając na jej zbrojną neutralność również neutralnością zbrojną.

Co się tyczy band semionowców, które zajęły z pomocą japończyków południowe wybrzeże - trudnym będzie atakować ich obecnie bezpośrednio, gdyż wojska japońskie rozmieszczone wzdłuż Ussuri, z całym poświęceniem zasłaniają je własną pierśią. By móc dosięgnąć tych złoczyńców trzeba by było zżnąć przede wszystkim opór bagnatów japońskich. Liczyć więc można tylko na pomoc oddziałów partyzanckich, które już się zorganizowały na wybrzeżu południowym i wobec których Japonja będzie bezsilna.

Równolegle z obroną zbrojną rząd Rep. Dal. Wschodu będzie się musiał bronić za pomocą kroków dyplomatycznych.

Przez Japonję będącą głównym czynnikiem na Dal. Wschodzie, semionowa i białogwardziatów popierają resztki sił Mongolji, Ungarna, zaś re-

akcji w Mongolji i północnych Chin. Z celu uczynienia ich nieszkodliwymi masy pracujące. Bel. Pochodu powinny nawiązać ścisły kontakt z rewolucyjnymi elementami Mongolji i Chin, by móc skoordynować swą akcję z ich działalnością.

Drogą operacji wojenne politycznych musimy wreszcie japońskich imperialistów do skwitowania z nowego przedsięwzięcia, tak barzdej, że czynnikami pomocniczymi są i stawa Japonii przed skraj otwartą oraz wzniecenie podajrzoń Stanów Zjednoczonych i opozycje we własnym kraju.

Wszystko zależy tylko maximum wytrwałości, energii i poświęcenia.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ZYCIE EKONOMICZNE ROSJI SOWIECKIEJ

III. Zjazd Wszech. Centr. Komit. Wykon.

Zwołany w końcu maja Zjazd Wszech. Centr. Komitetu Wyk. zajmował się głównie kwestją powołania do życia przemysłu rosyjskiego (wogóle i piotrogrodzkiego w szczególności) ogłosił rezolucje, które mają zapobiec obecnej sytuacji krytycznej ("Krasnaja Gazieta" z dn. 1 czerwca).

W tym celu W.C.K.W. polecił Radzie Obrony i pracy skłóżyć w ciągu tygodnia raport o wszechstronnym stanie przemysłu w Piotrogradzie. Ustanowić faktyczną odpowiedzialność instytucji państwowych, które w przyszłości zechcą prowadzić w stosunku do Piotrogradu politykę rozbieżną z ekonomicznymi organami Rosji Sowieckiej.

a) W związku z tem przyjęto następujące rezolucje: zmusić centralne organy opałowe do wykonania rozporządzeń Rady Obrony i Pracy i niedopuszczać do odstępowań od raz przyjętego planu opałowego zgodnie z którym Piotrogród otrzymał na 18.400.000 pud. węgla zagranicznego, oraz zapewnić Piotrogradowi i obszarom północnym wystarczającą ilość kolei wąskotorowych oraz materiałów koniecznych do ich uruchomienia.

b) Postawić Piotrogród na równi z Moskwą i dostarczyć produktów koniecznych w takiej ilości, by robotnicy nie mieli powodów do opuszczenia fabryk.

c) zaprzestać wydawanie z Piotrogradu maszyn i materiałów technicznych potrzebnych dla fabryk oraz przesłać z powrotem chociażby część automobilowego transportu zabranego w swoim czasie na prowincję

d) Wzmocnić pracę elektrofikacji nad Wołohowem powiększywszy ilość racji dziennych oraz ~~premię~~ premii w naturze do 5.000.

e) Zaprzestać wysyłania z Piotrogradu wykwalifikowanych

~~robotników~~ na prowincję, odkomenderować z powrotem robotników pietrogradz. wysłanych do prac administracyjnych.

f) W celu uskutecznienia tych rezolucji utworzyć stałą komisję pomocy Piotrogradowi przy radzie obrony i pracy składającą się z Lenina, Zinowjewa i Smigły

g) Polecieć prezydium N.C.R.W. składanie raportów o stanie przemysłu i postępiek elektrofikacji nad ~~zakładami~~ Wołchowem.

ZYCIE EKONOMICZNE ROSJI SOWIECKIEJ

Skasowanie monopolu

Rada Kom. Lud. wydała rozkaz skasowania monopolu państwowego (Zwieszda z dn. 5 czerwca) na przemysł rybny na wszystkich wodnych obszarach republiki. Monopol pozostaje tylko w okręgach Kaspijskim, zachodnio-Kaspijskim, Uralskim, Żezuzajewskim, Kerczyńskim i Kurmańskim. Przemysł rybny oddany zostaje do wykorzystania przedsiębiorstwom, związkom oraz osobom prywatnym na podstawie kontraktów, arend i t. d.

Monopol solny

Rada Komisarzy Lud. opublikowała rozkaz ("Izwiestija" z 3 czerwca) na mocy którego przemysł solny zostaje zmonopolizowany przez państwo. Zmonopolizowana sól oddana będzie do rozperządzenia Lud. Kom. Agr. i zgodnie z planem będzie stanowił przedmiot handlu zamiennego, sprzedaży i t. d. Zależnie od rozkazu Rady Lud. Kom. Prywatny handel solą będzie karany sądownie.

Handel zamienny

W Piotrogradzie fabryki tytoniu otrzymały rozkaz produkowania w celu wyuzycia za granicę (Zwieszda z 5 czerwca) 5 milionów papierosów, cygar i cygaretek. Niebezpieczna produkcja ma być doprowadzona do miliona.

Handel zamienny na Ukrainie

Wazechukr. Rada Kooperacji komunikuje (Zwieszda z 5 czerwca), że gubernjalny związek Ekaterynoślawski może dostarczyć na handel zamienny 20.000 pudów surowej skóry, 5000 wełny, 5000 pud. lnu, 5000 pud. konopi, 5000 pud. smarów. Podolski związek gub. gromadzi 5 wagonów fasoli w celu wysłania jej do Galicji.

Import do Rosji

"Zwieszda" z 1 czerwca komunikuje, że od 1 stycznia do 1 maja przybyło do Rosji sow. przez Jamburg 3000.000 pud. towaru. W tej liczbie: 1138 wagonów narzędzi rolniczych i maszyn, 770 wagonów środków żywnościowych, 24 wago-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ny papieru, 316 wag. obuwia, 203 wag. sukna, 119 wag. bandaży, 127 wag. skór
96 wag. sztucznych nawozów, 115 wag. nasion, 20 wag. gumowych butów.

Prócz statku "Aleksander Forder" przybyły dwa żaglowce i dwie barki z ładunkiem śledzi - ogółem 2992 beczek śledzi. Na berlinkach przywieziono 5093 beczek śledzi.

Z Turcji przywieziono w wielkiej ilości manufakturę, ołów aparaty telefoniczne, oraz lekarstwa na sumę miliona tureckich lirów.

Redukcja aprowizacji

Ze względu na niemożliwość zaopatrzenia w zboże robotników przedsiębiorstw przemysłowych Lud. Kom. Aprow. zredukował (Zwieszda 2 3 czerwca) plan aprowizacyjny od maja do sierpnia włącznie o 25%. Zamiast artykułów żywnościowych pozwolono gubern. kom. aprow. wziąć pewną ilość towarów ze składów państwowych, przy czym kierować się mają cenami przedwojennymi jak zboża, tak i towarów oraz artykułów żywnościowych. Zalecanem jest, by robotnicy otrzymawszy towar zamiast zboża kolektywnie organizowali zamiany na zboże & t.d. przez kooperatywy.

Walka ze spekulacją

Spekulanci i drobni kupcy zalali formalnie gubern. Orenburską (Zwieszda 9 czerwca) wskutek czego ceny poszły ogromnie w górę. Rząd zmuszonym był wydać rozkaz zabraniający wywóz zboża z republiki Kirgiskiej. Obecnie kwazitjarska sytuacja będzie uregulowana na korzyść handlu zamiennego.

WALKI Z WROGAMI WNEBRZEMNI

Walka z bandytyzmem

Rewolucyjny Rada wojenna w celu podjęcia decydującej walki z szerzącym się bandytyzmem wydała rozkaz (Zwieszcze 2 czerwca) podpisany przez głównodowodzącego zachodniego frontu Zacharowa, szefem Rew. Rady wojen. oraz przewodzącego komisji walki z bandytyzmem Muklewicza i szefa sztabu Kruolina. Na mocy tego rozkazu do walki z bandytyzmem powołane są wszystkie instytucje, organizacje, władze wiejskie. Każdy bandyta podlega karze śmierci, rodzina zaś jego skazana zostaje na wygnanie, z granic zachodniego frontu, konfiskatą ziemi, bydła, kary pieniężne i t. d. Rozkaz nawołuje bandytów do skłaniania broni, obiecując warunkową amnestję.

Gołubowicz za władzę sowiecką

Dnia 24 maja trybunał Nadzwyczajny w Kijowie ogłosił wyrok w sprawie Gołubowicza i innych (Zwieszcza 4 czerwca). Ukraińskim socjalist-rewoluconistom Czernykowski i Jarosławowi dowiedziono zdrady państwowej oraz udziału w ruchach powstańczych 19 i 20 r. na Ukrainie. Lecz wobec potępienia przez podległych przeszłości swej partji, szczerzej obietnicy waleczania za władzę sowiecką oraz żalu za popełnione błędy trybunał rewolucyjny postanowił: skazać podległych na 10 lat pobytu w obozie koncentracyjnym, skracając karę do lat 5 na podstawie amnestji Wszecch. Kom. Wyk. Profesor Ostapenko skazany został na 5 lat więzienia, bez posiadania swobody i powołania go do pracy przymusowej zgodnie z jego specjalnością.

Bespartyjne konferencje żołnierzy armji czerwonej

"Zwiazda" z dn. 3 czerwca podaje artykuł nieznanego publicysty na temat znaczenia konferencji bespartyjnych. "Stają się one- czołowym- coraz potężniejszym czynnikiem przyciągającym szerokie masy włościan i robotników do pracy nad odbudową państwa.

Na konferencjach bespartyjnych masy bespartyjne zazna- jamiają się z dekretami władzy sowieckiej, ze sposobami wprowadzenia ich w życie i t. d.

Autor artykułu stawia wniosek, by w konferencjach tych brali udział zdemobilizowani żołnierze armji czerwonej, gdyż "dzięki warun- kom i specjalnej uwadze w tym kierunku żołnierze armji czerwonej znajdo- wali się w czasie wojny w lepszych warunkach rozwoju niż masy włościan- skie. Rozumieją się bliżej z inteligentniejszym elementem robotniczym. Obecnie więc, wracając na wieś, powinni zająć się propagandą pośród wło- ścian, gdyż ciemnota panuje tam nadal.

Włościanie zdają sobie sprawę, że dekret o podatkach kooperacji i t. d. polepszą ich sytuację ekonomiczną, lecz nie zdają sobie sprawy jakie posiadają one znaczenie dla całego państwa. Wszystko to powinien wytłumaczyć po powrocie do domu żołnierz armji czerwonej. Lecz by tak żołnierze mogli podobać temu zadaniu koniecznym jest, by prze- dawszymi sami rozumieć doniesienie nowych zmian w ustroju republiki. Osiągnąć to tylko można zapomocą organizowania w wojsku konferencji bez- partyjnych, podczas których żołnierz przekazywałby nowe zasady władzy sowie- ckiej".

I zakończeniu autor artykułu doradza poświęcić w
sierunku.